

Produktionsteknolog

Studieordning 2022

ERHVERVS
AKADEMI
SYDVEST

Indholdsfortegnelse

Studieordningens nationale del	4
1. Uddannelsens mål for læringsudbytte	5
2. Uddannelsen indeholder 7 nationale fagelementer	6
2.1. Produktudvikling.....	6
2.2. Konstruktion.....	7
2.3 Teknisk dokumentation.....	9
2.4 Materialer og fremstillingsprocesser.....	10
2.5 Produktionsteknik.....	12
2.6 Automatisering.....	13
2.7 Virksomhedsteknik	15
3. Praktik	16
4. Krav til det afsluttende eksamensprojekt	17
5. Regler om merit	18
6. Ikrafttrædelse	18
6.1. Overgangsordning	18
Studieordningens institutionsdel	19
1. Generelt om prøverne	19
2. Rammer og kriterier for uddannelsens prøver og eksamener	20
2.1 Førsteårsprøven.....	21
3. Lokale fagelementer, herunder valgfag	23
3.1 Lokale fagelementer	23
3.2 Valgfag.....	25
4. Praktik	29
4.1 Prøven i Praktik.....	30
5. Det afsluttende eksamensprojekt	31
6. Fagelementer som kan gennemføres i udlandet	33
7. Anvendte undervisningsformer	33
8. Merit lokale fagelementer, herunder valgfag	33
9. Fremmedsprog	33
9.1 Eksamenssprog.....	34
10. Kriterier for vurdering af studieaktivitet og deltagelsespligt	34
10.1 Definitionen af at være studieaktiv og eventuel deltagelsespligt.....	34
10.2 Konsekvenserne ved manglende studieaktivitet	35
10.3 Udskrivning af studiet	35
11. Syge- og omprøver	36

11.1	Sygeprøve.....	36
11.2	Omprøve.....	36
12.	Hjælpe midler	36
13.	Særlige prøvevilkår	36
14.	Eksamenssnyd	37
14.1	Brug af egne og andres arbejde - plagiat.....	37
14.2	Disciplinære foranstaltninger	37
14.3	Processen ved afklaring af eksamenssnyd, herunder plagiering	37
15.	Klager over prøver og anke af afgørelser	39
15.1	Klager over prøver	39
16.	Fejl eller mangler i forbindelse med eksamen/prøve	41
17.	Dispensation.....	42
18.	Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser.....	42

Denne studieordning bygger på:

- Gældende Bekendtgørelse om eksamener og prøver ved professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser (eksamensbekendtgørelsen)
- Gældende bekendtgørelse om tekniske og merkantile erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser
- Gældende bekendtgørelse om adgang til erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

Studieordningens nationale del

Denne nationale del af studieordningen for Produktionsteknolog AK er udstedt i henhold til § 22, stk. 1 i bekendtgørelse om tekniske og merkantile erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser. Denne studieordning suppleres af institutionsdelen af studieordningen, som er fastsat af den enkelte institution, der udbyder uddannelsen.

Den nationale del er udarbejdet af uddannelsesnetværket for Produktionsteknolog AK og godkendt af alle de udbydende institutioner.

1. Uddannelsens mål for læringsudbytte

Viden

Den uddannede har:

Have udviklingsbaseret viden om og skal kunne forstå erhvervets og fagområdets praksis og central anvendt teori og metode inden for:

- virksomheders anvendte tekniske, organisatoriske, økonomiske, kvalitets- og miljømæssige teorier og metoder inden for produktion, produktudvikling samt teknisk salg og indkøb
- tekniske, organisatoriske, økonomiske, kvalitets- og miljømæssige begreber og metoder og forståelse af virksomhedernes anvendelse af disse begreber og metoder inden for produktion, produktudvikling samt teknisk salg og indkøb
- globalisering og internationale udviklingstendenser

Færdigheder

Den uddannede kan:

Anvende fagområdets centrale metoder og redskaber samt kunne anvende de færdigheder herunder:

- tekniske, innovative, kreative og analytiske færdigheder, der knytter sig til beskæftigelse inden for produktion, produktudvikling samt teknisk salg og indkøb

Vurdere praksisnære problemstillinger samt opstille og vælge løsningsmulighed for praksisnære problemstillinger på:

- de tekniske, organisatoriske, økonomiske, kvalitets- og miljømæssige områder
- Formidle praksisnære problemstillinger og løsningsmuligheder til samarbejdspartnere og brugere herunder:
- anvende teknisk dokumentation og kalkulation til formidlingen af det tekniske, organisatoriske, økonomiske, kvalitets- og miljømæssige problemstillinger og løsningsforslag.

Kompetencer

Den uddannede kan:

- Håndtere situationer af udviklingsorienteret karakter inden for produktion, produktudvikling samt teknisk salg og indkøb
- Deltage i projektledelse af faglige og tværfaglige samarbejder med en professionel tilgang inden for produktion, produktudvikling samt køb og salg såvel nationalt som internationalt
- Tilegne sig færdigheder og ny viden i relation til produktion, produktudvikling og teknisk salg og indkøb i en struktureret sammenhæng

2. Uddannelsen indeholder 7 nationale fagelementer

2.1. Produktudvikling

Indhold

Fagelementet omhandler produktudviklingsprocessens tilrettelæggelse og gennemførelse i forbindelse med udvikling af produkter, processer og heraf afledte serviceydelser samt de dertil knyttede metoder.

Læringsmål for Produktudvikling

Viden

Den studerende skal have udviklingsbaseret viden om og skal kunne forstå erhvervets og fagområdets praksis og central anvendt teori og metode inden for:

- systematisk udvikling af produkter, processer og services
- idegenerering
- behovsanalyse
- markeds- og forretningsforståelse, herunder metoder til videnindsamling og databehandling
- æstetik og design
- visualisering
- problemformulering og kravspecifikation

Færdigheder

Den studerende skal kunne anvende fagområdets centrale metoder og redskaber, samt kunne anvende de færdigheder, der knytter sig til beskæftigelse inden for erhvervet, herunder:

- skitsere produktet og processen
- udarbejde funktionsanalyse

Den studerende skal kunne vurdere praksisnære problemstillinger samt opstille og vælge løsningsmuligheder, herunder:

- inddrage viden om marked og behov
- inddrage interessent- og brugerperspektiv

Den studerende skal kunne formidle praksisnære problemstillinger og løsningsmuligheder til samarbejdspartnere og brugere herunder:

- opstille og udvælge idéer udtrykt gennem konceptforslag
- formidle faglige resultater af eget arbejde

Kompetencer

Den studerende skal kunne håndtere udviklingsorienterede situationer, herunder indgå i udviklingsarbejde og ideskabende processer i en systematisk produktudviklingsproces under hensyntagen til uddannelsens andre fagområder

Den studerende skal kunne deltage i fagligt og tværfagligt samarbejde med en professionel tilgang, herunder deltage og bidrage i tværfagligt teamsamarbejde omkring udvikling af produkter og ydelser

Den studerende skal i en struktureret sammenhæng kunne tilegne sig ny viden, færdigheder og kompetencer i relation til erhvervet, herunder tilegne sig og omsætte ny viden inden for fagelementer indenfor udvikling af produkter og ydelser

ECTS-omfang

Produktudvikling har et omfang på 10 ECTS-point.

2.2. Konstruktion

Indhold

Fagelementet beskæftiger sig med / indeholder dimensionering og konstruktion af et fysisk produkt på baggrund af de identificerede specifikationer og belastningsmæssige tilstande og under skyldig hensyntagen til samspillet med de øvrige fagelementer der indvirker på den samlede konstruktion.

Læringsmål for Konstruktion

Viden

Den studerende skal have udviklingsbaseret viden om erhvervets og fagområdets praksis og central anvendt teori og metode, herunder:

- statik og styrkelære
- dimensionering af konstruktioner
- almindeligt anvendte maskinelementer og begreber
- 3D-modeller og grundlæggende FEM-analyse (finite element method)
- risikoanalyse

Den studerende skal kunne forstå praksis og central anvendt teori og metode samt kunne forstå erhvervets anvendelse af teori og metode, herunder:

- dimensionering af produkter, og dennes sammenhæng med øvrige beslutningsprocesser i et udviklingsforløb
- tolerancesætningens indflydelse på fremstillingsprocesser, pris og et produkts anvendelse

Færdigheder

Den studerende skal kunne anvende fagområdet centrale metoder og redskaber samt kunne anvende de færdigheder, der knytter sig til beskæftigelse inden for erhvervet, herunder

- foretage overslagberegninger på statisk bestemte konstruktioner
- identificere de forskellige spændingsformer der opstår i en belastet konstruktion
- identificere kritiske punkter i konstruktionen og foretage en styrkeberegning og efterfølgende dimensionering af konstruktionen

Den studerende skal kunne vurdere praksisnære problemstillinger samt opstille og vælge løsningsmulighed, herunder

- demonstrere en praktisk forståelse af fysiske produkters udformning i relation til dets styrkemæssige formåen.
- inddrage standardløsninger i udformningen af konstruktionen
- beregne og fastsætte relevante tolerancer for den givne konstruktion

Den studerende skal kunne formidle praksisnære problemstillinger og løsningsmuligheder til samarbejdspartnere og brugere, herunder

- struktureret redegøre for sin dimensionering og sine konstruktionsløsninger
- anvende almindeligt forekommende IT-værktøjer til videnopsamling, databearbejdning dokumentation og præsentation

Kompetencer

Den studerende kan:

håndtere udviklingsorienterede situationer, herunder:

- inddrage input fra og output til de øvrige fagområder i sit arbejde under særlig hensyntagen til:
  - materialevalg
  - producérbarhed
  - montage
  - funktion

Skal kunne deltage i fagligt og tværfagligt samarbejde med en professionel tilgang, herunder:

- indgå i et tværfagligt samarbejde omkring dimensionering af simple statisk bestemte konstruktioner

Skal i en struktureret sammenhæng kunne tilegne sig ny viden, færdigheder og kompetencer i relation til erhvervet.

ECTS-omfang

Fagelementet konstruktion har et omfang på 10 ECTS-point.

2.3 Teknisk dokumentation

Indhold

Fagelementet omhandler teknisk dokumentation med korrekte godkendelseskriterier efter gældende normer og standarder.

Læringsmål for Teknisk dokumentation

Viden

Den studerende har udviklingsbaseret viden om erhvervets og fagområdets praksis og central anvendt teori og metode, herunder:

- struktur og sammenhæng i opbygningen af en 3D-model
- tekniske tegningstyper og hierarki i forhold til deres efterfølgende anvendelse

Den studerende skal kunne forstå praksis og central anvendt teori og metode samt kunne forstå erhvervets anvendelse af teori og metode, herunder:

- gældende standarder og direktiver
  - teknisk tegning, strektykkelser, afbildningsmetoder og tegningslayout
  - CE-mærkning
  - gængse filstandarder til eksport for CAM (computer-aided manufacturing)
- det samlede tekniske dossier og dets opbygning, formål og omfang
  - betydningen af tekniske dokumentationsformer i en global og juridisk kontekst
  - den tekniske tegning som kommunikationsmiddel

Færdigheder

Den studerende kan anvende fagområdets centrale metoder og redskaber, samt kunne anvende de færdigheder, der knytter sig til beskæftigelse inden for erhvervet, herunder:

- anvende 3D CAD (computer-aided design) software til opbygning af en 3D CAD-model på både part- og assembly-niveau
- anvende 3D CAD software til udarbejdelse af tekniske produktionstegninger i henhold til gældende normer og standarder og efterfølgende anvendelse
- udarbejde illustrationer på basis af 3D-modeller og prototyper

Den studerende skal kunne vurdere praksisnære problemstillinger samt opstille og vælge løsningsmuligheder, herunder:

- vælge og vurdere blandt almindeligt forekommende IT-værktøjer til videnopsamling, databearbejdning dokumentation og præsentation

Den studerende skal kunne formidle praksisnære problemstillinger og løsningsmuligheder til samarbejdspartnere og brugere, herunder:

- omsætte skitser, konceptbeskrivelser og konstruktionsberegninger til en 3D CAD-model

Kompetencer

Den studerende skal kunne håndtere udviklingsorienterede situationer, herunder:

- benytte relevante softwareløsninger til teknisk dokumentation
- bringe relevante standarder og normer i anvendelse i dokumentationsøjemed i komplekse sammenhænge.

Den studerende skal kunne deltage i fagligt og tværfagligt samarbejde med en professionel tilgang, herunder:

- varetage og håndtere væsentlige dele af den tekniske dokumentation i et udviklingsforløb under hensyntagen til input og output fra de øvrige kerneområder

Den studerende skal i en struktureret sammenhæng kunne tilegne sig ny viden, færdigheder og kompetencer i relation til erhvervet, herunder:

- 3D-modellering og dokumentationsstandarder

ECTS-omfang

Fagelementet Teknisk dokumentation har et omfang på 6 ECTS-point.

2.4 Materialer og fremstillingsprocesser

Indhold

Fagelementet omhandler forudsætningerne for kvalificeret valg af materialer og fremstillingsprocesser ud fra faglige og tværfaglige parametre.

Læringsmål for Materialer og fremstillingsprocesser

Viden

Den studerende har udviklingsbaseret viden om erhvervets og fagområdets praksis og central anvendt teori og metode, herunder:

- fysiske egenskaber og egnede fremstillingsprocesser for:
  - metaller, særligt stål og aluminium
  - plast, elastomerer og kompositter
  - træ
  - keramer
  - nye materialer
- overfladebehandling og varmebehandling af diverse materialer
- sammenføjningsteknologier
- bearbejdningsprocesser
- materialevalg i et bæredygtigt perspektiv
- materialeprøvning

Den studerende skal kunne forstå praksis og central anvendt teori og metode samt kunne forstå erhvervets anvendelse af teori og metode, herunder:

- materialeegenskaber og deres betydning i en produktudviklingsproces
- fremstillingsprocesser og deres betydning for kvalitet og pris for det endelige produkt

Færdigheder

Den studerende skal kunne anvende fagområdet centrale metoder og redskaber, samt kunne anvende de færdigheder, der knytter sig til beskæftigelse inden for erhvervet, herunder:

- Anvende databaser/opslagsværker til fremskaffelse af data omkring materialer herunder
  - fysiske egenskaber
  - fremstillingsprocesser
  - miljø/bæredygtighed

Den studerende skal kunne vurdere praksisnære problemstillinger samt opstille og vælge løsningsmuligheder, herunder:

- vælge materialer ud fra materialeegenskaber og designkrav
- udpege, vurdere og anbefale egnede fremstillingsprocesser
- identificere relevante materialeegenskaber ift. et produkts funktion og derudfra vurdere og vælge egnede materialer
- vurdere sammenhængen mellem materialer, fremstillingsprocesser og bæredygtighed
- vurdere både materiale og fremstillingsproces ud fra miljømæssige betragtninger
- anvise fremstillingsprocesser ud fra realiserbarhed

Den studerende skal kunne formidle praksisnære problemstillinger og løsningsmuligheder til samarbejdspartnere og brugere omkring materialer og fremstillingsprocesser.

Kompetencer

Den studerende kan håndtere udviklingsorienterede situationer, herunder:

- bidrage til valg af materialer og fremstillingsprocesser, ud fra en helhedsforståelse af realiserbar fremstilling af produktet/ydelsen

Den studerende skal kunne deltage i fagligt og tværfagligt samarbejde med en professionel tilgang, herunder:

- indgå i et tværfagligt samarbejde omkring valg af materiale- og fremstillingsprocesser under hensyntagen til de rammer, der gives af de øvrige kerneområder

Den studerende skal i en struktureret sammenhæng kunne tilegne sig ny viden, færdigheder og kompetencer i relation til materialeegenskaber og fremstillingsprocesser

ECTS-omfang

Fagelementet Materiale og fremstillingsprocesser har et omfang på 9 ECTS-point.

2.5 Produktionsteknik

Indhold

Fagelementet beskæftiger sig med produktionsteknisk forberedelse samt planlægning og udnyttelse af en virksomheds produktionsaktiver.

Læringsmål for Produktionsteknik

Viden

Den studerende har udviklingsbaseret viden om og skal kunne forstå erhvervets og fagområdets praksis og central anvendt teori og metode inden for:

- fremstillings- og produktionsprocesser
- produktionstekniske principper, herunder:
  - produktionslayout
  - proces- og vareflow
- produktionsgrundlag, herunder databehandling
- lageropbygning og lagerstyring
- produktionsteknisk tidsgrundlag
- metoder til kontrolmåling
- disponering af ressourcer
- kostpriser
- fysisk arbejdsmiljø ift. produktionen

Færdigheder

Den studerende kan anvende fagområdets centrale metoder og redskaber, samt kunne anvende de færdigheder, der knytter sig til beskæftigelse inden for erhvervet, herunder:

- forberede produktionen af et produkt under hensyntagen til virksomhedens øvrige systemer, kostpris og givent produktionslayout

Den studerende skal kunne vurdere praksisnære problemstillinger samt opstille og vælge løsningsmuligheder, herunder:

- sammenholde løsningsalternativer ift. økonomi og ressourceforbrug
- omsætte konstruktionsgrundlaget til produktionsgrundlag
- udarbejde produktionsplaner på baggrund af produktionsgrundlaget og metodiske planlægningsværktøjer

Den studerende skal kunne formidle praksisnære problemstillinger og løsningsmuligheder til samarbejdspartnere og brugere, herunder:

- formidle sine løsningsmuligheder og resultater i en praksisnær sammenhæng

Kompetencer

Den studerende kan håndtere udviklingsorienterede situationer, herunder:

- forstå forberedelsen af produktionen af et givent produkt
- anvende almindeligt forekommende IT-værktøjer til videnopsamling, databearbejdning og dokumentation

Den studerende skal kunne deltage i fagligt og tværfagligt samarbejde med en professionel tilgang, herunder:

- skal aktivt kunne inddrage elementer fra de øvrige fagelementer, særligt virksomhedsteknik i løsningen af produktionsforberedelsen
- skal kunne bidrage til planlægningen af produktionen af et givet produkt
- indgå i en tværfaglig dialog med de øvrige fagelementer om produkt- og produktionsoptimering

Den studerende skal i en struktureret sammenhæng kunne tilegne sig ny viden, færdigheder og kompetencer i relation til produktionsteknisk arbejde.

ECTS-omfang

Fagelementet Produktionsteknik har et omfang på 8 ECTS-point.

2.6 Automatisering

Indhold

Fagelementet beskæftiger sig med inddragelse af automation i egne løsninger inden for dels konstruktion af produkter, dels tilrettelæggelsen af produktionen i en given virksomhed.

Læringsmål for Automatisering

Viden

Den studerende har udviklingsbaseret viden om erhvervets og fagområdets praksis og central anvendt teori og metode, herunder

- styringsbegreber, teorier og metoder, der anvendes indenfor automation
- fremtidens produktionsformer, i lyset af digitalisering
- emners opbygning i relation til automatiseret produktion

Den studerende skal kunne forstå praksis og central anvendt teori og metode samt kunne forstå erhvervets anvendelse af teori og metode, herunder

- anvendelse af pneumatik og hydraulik
- almindeligt anvendte elektroniske styringsløsninger
- mekaniske komponenter, der anvendes i forbindelse med pneumatik og hydraulik
- forstå et simpelt styringskredsløb

Færdigheder

Den studerende kan anvende fagområdets centrale metoder og redskaber, samt kunne anvende de færdigheder, der knytter sig til beskæftigelse inden for erhvervet, herunder:

- lave en specifikation, til brug for udvikling af enkle automatiske løsninger i en produktion

Den studerende skal kunne vurdere praksisnære problemstillinger samt opstille og vælge løsningsmulighed herunder:

- foreslå forbedringer af et produkt for at gøre det egnet til automatiseret produktion
- inddrage datamateriale fra virksomheden og dens interesser til konfigurering af fremtidige produktionsløsninger
- inddrage hensynet til en senere automatiseret produktion af et givent emne eller produkt, i udformningen af konstruktioner
- anvende almindeligt forekommende IT-værktøjer til videnopsamling, databearbejdning og dokumentation
- foretage et overslag af automatiseringsmuligheder ud fra en systembetragtning af produktionsanlæg, under hensyntagen til hele produktionssystemets rentabilitet, kvalitet og sikkerhed.

Den studerende skal kunne formidle praksisnære problemstillinger og løsningsmuligheder i forhold til automatisering til samarbejdspartnere og brugere.

Kompetencer

Den studerende kan håndtere udviklingsorienterede situationer, herunder:

- i samarbejde med andre faggrupper kvalificerer automatiseringsmuligheder ud fra en helhedsbetragtning af virksomhedens produkter og produktion.

Den studerende skal kunne deltage i fagligt og tværfagligt samarbejde med en professionel tilgang, herunder:

- i en arbejdskontekst bidrage til udviklingen af automatiske løsninger i en given virksomheds arbejde med produkter og/eller produktionsoptimering

Den studerende skal i en struktureret sammenhæng kunne tilegne sig ny viden, færdigheder og kompetencer i relation til automatisering af produktion

ECTS-omfang

Fagelementet Automatisering har et omfang på 6 ECTS-point.

2.7 Virksomhedsteknik

Indhold

Fagelementet beskæftiger sig med forståelse for og arbejde med virksomhedens ledelses- og styringssystemer, herunder løn-, lager-, produktions-, økonomi- kvalitets- og miljøsystemer samt virksomhedens organisering.

Læringsmål for Virksomhedsteknik

Viden

Den studerende har udviklingsbaseret viden om og skal kunne forstå erhvervets og fagområdets praksis og central anvendt teori og metode inden for:

- projektstyring og -ledelse
- virksomhedsøkonomi
- produktions- og lagerstyringssystemer
- kvalitetsstyringssystemer
- virksomhedsorganisering
- miljø, arbejdsmiljø og gældende lovgivning
- teknisk salg og indkøb
- internationalisering

Færdigheder

Den studerende kan anvende fagområdets centrale metoder og redskaber, samt kunne anvende de færdigheder, der knytter sig til beskæftigelse inden for erhvervet, herunder:

- koordinere et udviklingsprojekt
- anvende økonomi som en væsentlig del af beslutningsgrundlaget for egne løsninger, herunder:
  - vurdere konsekvensen på resultatopgørelse og balance
  - bidrage til opstilling af kalkulationer
  - opstille og vurdere budgetter

Den studerende skal kunne vurdere praksisnære problemstillinger samt opstille og vælge løsningsmuligheder, herunder:

- bearbejde og vurdere på statistisk datamateriale i forbindelse med kvalitetsmålinger
- udarbejde instruktioner og procedurer til kvalitetsstyringssystemer
- skabe et samlet overblik over virksomhedens produktions- og styringssystemer
- anvende almindeligt forekommende IT-værktøjer til videnopsamling, databearbejdning dokumentation

Den studerende skal kunne formidle praksisnære problemstillinger og løsningsmuligheder til samarbejdspartnere og brugere, herunder:

- formidle problemstillinger og løsningsmuligheder gennem grafisk illustreret materiale og informationsflow i virksomheden

Kompetencer

Den studerende kan håndtere udviklingsorienterede situationer, herunder:

- kvalificere virksomhedens datagrundlag i relation til kvalitet, økonomi og ressourcer
- udvikle forretningsgange, herunder lave procedurer og instruktioner i forbindelse med virksomhedens produktions- og styringssystemer
- forestå optimeringsprocesser

Den studerende skal kunne deltage i fagligt og tværfagligt samarbejde med en professionel tilgang, herunder:

- deltage i teknisk salg og indkøb
- bidrage til udarbejdelse af en virksomheds forretningsplan med udgangspunkt i egen faglighed
- indgå i et tværfagligt samarbejde om virksomhedens styring og planlægning med de øvrige fagområder

Den studerende skal i en struktureret sammenhæng kunne tilegne sig ny viden, færdigheder og kompetencer i relation til fagelementet.

ECTS-omfang

Fagelementet Virksomhedsteknik har et omfang på 11 ECTS-point.

3. Praktik

Læringsmål for praktikken på uddannelsen

Praktikken tilrettelægges således, at den i kombination med uddannelsens øvrige dele bidrager til, at den studerende udvikler praktiske kompetencer. Praktikopholdet har til formål at sætte den studerende i stand til at anvende studiets metoder, teorier og redskaber gennem løsning af konkrete praktiske opgaver inden for uddannelsens kerneområder og de valgfrie uddannelseselementer den studerende har fulgt.

Viden

Den studerende har udviklingsbaseret viden om og skal kunne forstå erhvervets og fagområdets praksis og central anvendt teori og metode inden for:

- den konkrete virksomheds overordnede økonomiske og organisatoriske forhold
- den overordnede virksomhedsbeskrivelse, herunder produkter og markeder
- den kontekst praktikken indgår i ift. virksomheden
- praktikantens egen rolle i relation til virksomheden

Færdigheder

Den studerende kan under vejledning:

- planlægge og gennemføre egne arbejdsopgaver i virksomheden
- anvende udvalgte tilegnede tekniske og analytiske arbejdsmetoder, der knytter sig til beskæftigelse inden for erhvervet
- vurdere og formidle praksisnære problemstillinger og opstilling af løsningsmuligheder i virksomheden

Kompetencer

Den studerende kan under vejledning:

- håndtere og strukturere praktiske og faglige situationer i forhold til virksomheden
- deltage i fagligt og tværfagligt samarbejde med en professionel tilgang
- tilegne sig ny viden, færdigheder og kompetencer i relation til erhvervet

ECTS-omfang

Praktikken har et omfang på 15 ECTS-point.

Antal prøver

Praktikken afsluttes med en prøve.

4. Krav til det afsluttende eksamensprojekt

Det afsluttende eksamensprojekt dokumenterer sammen med uddannelsens øvrige prøver og praktikprøven, at uddannelsens mål for læringsudbytte er opnået.

Det afsluttende eksamensprojekt skal endvidere dokumentere den studerendes forståelse af praksis og central anvendt teori og metode i relation til en praksisnær problemstilling. Problemstillingen skal tage udgangspunkt i en konkret opgave inden for uddannelsens område. Problemstillingen, der skal være central for uddannelsen og erhvervet, formuleres af den studerende, eventuelt i samarbejde med en privat eller offentlig virksomhed. Institutionen skal godkende problemstillingen.

Prøven i det afsluttende eksamensprojekt

Det afsluttende eksamensprojekt afslutter uddannelsen på sidste semester, når alle forudgående prøver er bestået.

ECTS-omfang

Det afsluttende eksamensprojekt har et omfang på 15 ECTS-point.

Prøveform

Prøven er en mundtlig og skriftlig prøve med ekstern censur, hvor der gives en samlet individuel karakter efter 7-trinsskalaen for det skriftlige projekt og den mundtlige præstation.

5. Regler om merit

Beståede uddannelseselementer ækvivalerer de tilsvarende uddannelseselementer ved andre uddannelsesinstitutioner, der udbyder uddannelsen.

Den studerende har pligt til at oplyse om gennemførte uddannelseselementer fra en anden dansk eller udenlandsk videregående uddannelse og om beskæftigelse, der må antages at kunne give merit.

Uddannelsesinstitutionen godkender i hvert enkelt tilfælde merit på baggrund af gennemførte uddannelseselementer og beskæftigelse, der står mål med fag, uddannelsesdele og praktikdele.

Afgørelsen træffes på grundlag af en faglig vurdering.

Den studerende har ved forhåndsgodkendelse af studieophold i Danmark eller udlandet pligt til efter endt studieophold at dokumentere det godkendte studieopholds gennemførte uddannelseselementer.

Den studerende skal i forbindelse med forhåndsgodkendelsen give samtykke til, at institutionen efter endt studieophold kan indhente de nødvendige oplysninger.

Ved godkendelse efter ovenstående anses uddannelseselementet for gennemført, hvis det er bestået efter reglerne om den pågældende uddannelse.

6. Ikrafttrædelse

Denne nationale del af studieordningen træder i kraft den 15-08-2022.

Studieordningen gælder for de studerende, der påbegynder uddannelsen efter ikrafttrædelsesdatoen.

6.1. Overgangsordning

For allerede indskrevne studerende gælder følgende overgangsordning:

Studerende, som er påbegyndt uddannelsen før ikrafttrædelsesdatoen, følger den nationale del af studieordningen af 15-08-2019 indtil 31.08.2024.

Studieordningens institutionsdel

1. Generelt om prøverne

Tidsmæssig placering af prøver i uddannelsen.

Placering	Titel	Fagelementer (XX) = Fagelementets kobling til fagområde	ECTS	Censur	Bedømmelse		
1.+2. semester	Første-årsprøve	Nationale fagelementer (1. semester): Produktudvikling1 (PU) Konstruktion 1 (KO)	9 6	Ekstern	7-trinsskala		
Ultimo 2. semester		Teknisk dokumentation (KO) Materialer og fremstillingsprocesser (KO) Virksomhedsteknik 1 (Fagområde produktionsoptimering - PO)	6 4 5				
			30				
		Nationale fagelementer (2. semester): Produktudvikling 2 (PU) Konstruktion 2 (KO) Materialer og fremstillingsprocesser (KO) Produktionsteknik (PO) Automatisering (PO) Virksomhedsteknik (PO)	1 4 5 8 6 6				
			30				
3. semester	Lokalt fagelements-prøve	Lokalt fagelement ”Integreret produktionsteknologi”.	20			Intern	7-trinsskala
Medio 3. semester og ultimo							
3. semester	Valgfags-prøve	(1) Konstruktion eller (2) Proces og produktionsoptimering	10 10			Intern	7-trinsskala
4. semester	Praktik-prøve		15			Intern	7-trinsskala
4. semester	Afsluttende prøve		15			Ekstern	7-trinsskala

Fordeling af fagelementer på fagområder i uddannelsesbilaget:	1.semester	2.semester
Fagområde produktudvikling (PU) vægtning 1:1,5 = 10 ECTS	PU – 9 ECTS	PU – 1 ECTS
Fagområde konstruktion (KO) vægtning 1:3,75 = 25 ECTS	KO – 16 ECTS	KO – 9 ECTS
Fagområde produktionsoptimering (PO) vægtning 1:3,75 = 25 ECTS	PO – 5 ECTS	PO – 20 ECTS
	I alt 30 ECTS	I alt 30 ECTS

Oplysning om tid og sted for prøverne findes på Moodle.

Begyndelsen på semesteret, fagelementer mv. er samtidig en tilmelding til de tilhørende prøver.

Den studerende kan kun framelde sig eksamen med begrundelse i sygdom (ved lægeerklæring), dødsfald i familien eller usædvanlige forhold som har indflydelse på den studerendes almene tilstand. Derudover kan der dispenseres for reglerne, hvis den studerende er eliteidrætsudøver, og på den baggrund er nødsaget til at framelde sig eksamen. Afmeldingen skal ske til uddannelseschefen senest ved eksamensstart eller snarest muligt derefter. Der skal forelægges skriftlig dokumentation for afmeldingen, før der evt. gives dispensation for det brugte eksamensforsøg, jf. afsnit 11.

2. Rammer og kriterier for uddannelsens prøver og eksamener

I det følgende beskrives hver enkelt prøve/eksamen i uddannelsens nationale fagelementer, herunder:

- Forudsætninger for at gå til eksamen
- Prøveform og tilrettelæggelse
- Formkrav
- Bedømmelseskriterier
- Tidsmæssig placering

Projekter og skriftlige opgaver

Projekt eller skriftlige opgaver er en afgrænset del af undervisningsforløbet, som af institutionen er særligt tilrettelagt inden for et eller flere af uddannelsens obligatoriske såvel som valgfrie uddannelseselementer, og som på forhånd er udpeget for den studerende som bedømmelsesgrundlag for en bestemt prøve.

Projekter afleveres som skriftlige rapporter med eventuelle tilhørende resultater af praktiske opgaver, som er udført i forbindelse med projektet. Skriftlig fremstilling afleveres som skriftlige opgaver.

Projekter og skriftlige opgaver tilrettelægges af institutionen og kan gennemføres på institutionen eller uden for institutionen i samarbejde med en virksomhed.

Institutionen og/eller virksomheden stiller vejleder til rådighed for de studerende.

Projekter og skriftlige opgaver kan gennemføres som gruppefremstillet produkt. Hvis et gruppefremstillet produkt indgår i bedømmelsesgrundlaget, skal der angives, hvem der har udarbejdet hvilke dele af produktet. Det vil under de enkelte eksaminer fremgå, om projektet eller den skriftlige opgave indgår i bedømmelsesgrundlaget.

Projekter kan bedømmes på den beskrevne rapport, formulerings- og staveevne, samt udførelsen af projektet og/eller ved et efterfølgende mundtligt forsvar. Skriftlige opgaver bedømmes på det beskrevne, formulerings- og staveevne, samt udførelse.

Mundtligt forsvar af projekt

Mundtligt forsvar gennemføres som dialog mellem den studerende og eksaminator og kan omfatte selvstændig fremlæggelse og besvarelse af spørgsmål med udgangspunkt i projektet.

Censor kan foranledige spørgsmål stillet.

Afslutningsprojekt

Afslutningsprojekt skal gennemføres i samarbejde med virksomhed i indland eller udland. Hver studerende får udpeget en vejleder til afslutningsprojektet. Der afleveres problemformulering efter aftale med vejleder til en fastsat tidstermin.

Ved afslutningsprojekt indgår rapporten i bedømmelsesgrundlaget, og der vil blive bedømt på både rapport, stave- og formuleringsevne samt mundtligt forsvar.

2.1 Førsteårsprøven

Prøven ved afslutningen af 2. semester er en ekstern prøve, der bedømmes af underviser(e) samt en ekstern censor og dækker de nationale fagelementer.

Prøvens omfang er 60 ECTS.

Eksamensforudsætninger for at gå til førsteårsprøven:

For at blive indstillet til prøven skal der være gennemført følgende eksamensforudsætninger i form af bundne opgaver og bundne tværfaglige projekter i løbet af det første studieår, og disse skal være bestået

Bundne opgaver i første studieår:

Den studerende skal aflevere og have godkendt opgaver, der indgår i undervisningen. Disse bundne opgaver udmeldes ved fagenes begyndelse.

Bundne tværfaglige projekter i første studieår:

Der gennemføres 3 bundne tværfaglige projekter P1, P2 og P3 i løbet af det første studieår. Disse afleveres med tilhørende evaluering.

Formkrav til de bundne tværfaglige projektrapporter er lig med formkrav til førsteårsprøven. De bundne skriftlige projekter, skal være afleveret rettidigt, jvf. projektoplægget, som forefindes på EASV's interne informationssystem Moodle.

Ikke opfyldelse af eksamensforudsætninger gør, at den studerende ikke kan deltage i førsteårsprøven, hvilket betyder at der er brugt et prøvforsøg.

Ikke korrekt aflevering af det skriftlige projekt, som udgør den skriftlige del af prøven betyder, at den studerende ikke kan deltage i prøven og der er brugt et prøvforsøg.

Krav til omfang og indhold mm. vil fremgå af projektbeskrivelserne, der kan findes på Moodle.

De 3 bundne tværfaglige projekter udføres enten individuel eller i grupper.

Er det et individuel projekt må rapporten maksimalt fylde 20 normalsider. Er det et gruppeprojekt må rapporten maksimalt fylde 30 normalsider. En normalside er på 2400 tegn inkl. mellemrum, fodnoter, forside, indholdsfortegnelse, litteraturliste, tegninger ekskl. bilag. Bilag er uden for bedømmelse.

Nærmere oplysning om tid og sted for projektet samt aflevering er at finde på Moodle.

Deltagelsespligt

- Der er deltagelsespligt knyttet til prøven. Disse er beskrevet i kapitel 10.1.
- Det skriftlige projekt, som udgør såvel bedømmelses- som eksaminations-/prøvegrundlag, skal
  - opfylde formkravene, jf. nedenfor og

- være afleveret rettidigt, jf. eksamensplanen, som findes på Moodle.

Ikke opfyldelse af blot én eller flere deltagelsespligter eller ikke korrekt aflevering af det skriftlige projekt, som udgør den skriftlige del af prøven betyder, at den studerende ikke kan deltage i prøven, og der er brugt et prøvforsøg.

Prøvens tilrettelæggelse og bedømmelse (førsteårsprøven)

Prøven er et tværfagligt projekt gennemført sidst i 2. semester. Projektet skal gennemføres individuelt med aflevering af en rapport. Der foretages en individuel mundtlig prøve på baggrund af det skriftlige projekt. Eksaminationstiden er 30 minutter og fordeles på følgende måde: Eksaminanden har maks. 10 minutter til sin fremlæggelse, eksaminator og censor har tilsammen maks. 15 minutter til spørgsmål. Der afsættes 5 minutter til votering.

Der gives karakter efter 7-trinsskalaen. Der gives en samlet karakter ud fra en helhedsvurdering af den skriftlige og mundtlige præstation.

Bedømmelseskriterie for prøven er identiske med læringsmålene for de obligatoriske uddannelseselementer på 1. og 2. semester beskrevet i fællesdelen.

Består prøven ikke, genbearbejdes projektet, og der gennemføres ny mundtlig prøve.

Prøven skal bestås for at blive indstillet til prøverne på 3. semester.

Formkrav til den skriftlige projektrapport

Formkrav til eksamensprojektrapporten:

- Titelblad
- Synopsis
- Forord
- Indholdsfortegnelse
- Indledning med problemformulering.
- Analyser
- Vurderinger
- Løsningsforslag
- Konklusioner
- Tegningsliste
- Litteraturliste
- Bilag

Rapporten må maksimalt fylde 30 normalsider inkl. mellemrum ekskl. bilag. En normalside er på 2400 tegn inkl. mellemrum, fodnoter, forside, indholdsfortegnelse, litteraturliste, tegninger ekskl. bilag. Bilag er uden for bedømmelse og afleveres i særskilt PDF-dokument.

Nærmere oplysning om tid og sted for projektet samt aflevering er at finde på Moodle.

Tidsmæssig placering

Førsteårsprøven gennemføres ved slutningen af 2. semester.

Prøvens sprog

Dansk for produktionsteknologuddannelsen.

3. Lokale fagelementer, herunder valgfag

På uddannelsen er der udover de nationale fagelementer også 30 ECTS lokale fagelementer, heraf 10 ECTS valgfag. I det følgende beskrives de lokale fagelementer og valgfag på uddannelsen, herunder:

- Læringsmål, indhold og omfang
- Prøver/eksamener i fagelementet samt eksamensforudsætninger

På Erhvervsakademi Sydvest er der lokale fagelementer på i alt 30 ECTS, der køres på 3. semester. De lokale fagelementer består af et lokalt fagelement "Integreret produktionsteknologi", samt 2 valgfrie uddannelseselementer, der udbydes, såfremt der er tilstrækkelig tilslutning til det enkelte forløb. De 2 valgfrie uddannelseselementer er:

- Produktudvikling og konstruktion
- Produktions- og procesoptimering

Såfremt en studerende ønsker et andet lokalt fagelement, kan den studerende blive overflyttet til anden institution efter 2. semester, således at det ønskede lokale fagelement kan følges.

3.1 Lokale fagelementer

3.1.1 Integreret produktionsteknologi

Indhold og formål

Den færdiguddannede har kompetencer til at gennemføre konstruktion og udviklingsopgaver samt dokumentere konstruktionerne i nødvendigt omfang med henblik på produktion.

At den færdiguddannede har kompetencer til at varetage opgaver på tværs af virksomhedens værdi-kæder og foretage optimering af virksomhedens produktions- og procesapparat.

Læringsmål

Viden

Proces og produktionsoptimering

Den studerende skal have udviklingsbaseret viden om og skal kunne forstå erhvervets og fagområdets praksis og central anvendt teori og metode inden for:

- kvalitetsoptimering.
- ledelse og styring af driftsprojekter indenfor optimering.
- forandringsprocesser.
- interkulturel forståelse.
- en forretningsmæssig forståelse af processer i virksomheder.
- samspillet inden for den interne logistik i virksomheder.
- forsyningskædestrukturer

Konstruktion

Produktionsteknolog

Den studerende skal have udviklingsbaseret viden om og skal kunne forstå erhvervets og fagområdets praksis og central anvendt teori og metode inden for:

- materialers egenskaber.
- simple dynamisk påvirkede konstruktioner.
- normer og standarder – og myndighedsgodkendelser
- konstruktionselementer.
- en grundlæggende viden om automatisering.
- metoder til produktudvikling.

Færdigheder

Proces og produktionsoptimering

Den studerende skal kunne anvende fagområdets centrale metoder og redskaber, samt kunne anvende de færdigheder, der knytter sig til beskæftigelse inden for erhvervet, herunder:

- vurdere problemer der måtte opstå omkring virksomheders forsyningskæder og opstille løsningsmuligheder herfor.
- vurdere økonomien og miljøhensyn i produktions- og procesoptimeringerne.
- anvende metoder til produktions- og procesoptimering.
- anvende kvalitetsteknik og måleteknik til produktions- og procesoptimering.

Konstruktion

Den studerende skal kunne anvende fagområdets centrale metoder og redskaber, samt kunne anvende de færdigheder, der knytter sig til beskæftigelse inden for erhvervet, herunder:

- anvende 3D programmer til modellering
- vurdere et produkt med henblik på dimensionering.
- udarbejde og vurdere de parametre der indgår i kravspecifikationerne til produktet.
- udarbejde teknisk dokumentation i form af 2D-3D tegninger.

Kompetencer

Proces og produktionsoptimering

Den studerende skal kunne deltage i fagligt og tværfagligt samarbejde med en professionel tilgang, herunder:

- udføre produktions- og procesoptimeringer i virksomheder.
- deltage i logistikopgaver i virksomheder.

Den studerende skal kunne håndtere udviklingsorienterede situationer, herunder:

- håndtere ledende og koordinerende opgaver inden for produktions- og procesoptimering

Konstruktion.

Den studerende skal kunne deltage i fagligt og tværfagligt samarbejde med en professionel tilgang, herunder:

- håndtere og strukturere produktudviklingsprocessen i et forretningsmæssigt perspektiv

Den studerende skal kunne håndtere udviklingsorienterede situationer, herunder:

- anlægge et bæredygtighedsperspektiv i produktudviklingsprocessen

ECTS omfang

20 ECTS

Antal prøver og tidsmæssig placering

Integreret produktionsteknologi afsluttes med en skriftlig 4 timers prøve ved afslutningen af 3. semester.

Eksamensforudsætninger

- Der er mødepligt jf. afsnit 10.1 knyttet til prøven/eksamen.
- Det skriftlige projekt, som udgør såvel bedømmelses- som eksaminations-/prøvegrundlag, skal
  - opfylde formkravene, jf. nedenfor og
  - være afleveret rettidigt, jf. eksamensplanen, som findes på Moodle.

Ikke opfyldelse af blot én eller flere eksamensforudsætninger eller ikke korrekt aflevering af det skriftlige projekt, som udgør den skriftlige del af prøven betyder, at den studerende ikke kan deltage i prøven, og der er brugt et prøveforsøg.

Prøvens tilrettelæggelse

Lokalfagsprøven, der udføres medio 3. semester, udgør en skriftlig opgave 4 timers prøve.

Opgaverne er fordelt med 50 % til proces og produktionsoptimering og 50 % til Konstruktion.

Alle hjælpemidler må benyttes.

Krav fremgår af opgavebeskrivelsen på Moodle.

Bedømmelseskriterier

Bedømmelseskriterier for prøven er identiske med læringsmålene for det lokale fagelement.

Består prøven ikke gennemføres en ny skriftlig prøve.

Lokalfagsprøven bedømmes af underviserne samt en ekstern censor.

Prøvens sprog

Dansk for produktionsteknologuddannelsen.

3.2 Valgfag

3.2.1 Produktudvikling og konstruktion

Formål

At den færdiguddannede har tilegnet sig yderligere kompetencer til at gennemføre konstruktion og udviklingsopgaver samt dokumentere konstruktionerne i nødvendigt omfang med henblik på produktion.

Læringsmål

Viden

- Skal have yderligere viden om metoder til produktudvikling
- Skal have yderligere viden om konstruktionsprincipper og elementer.
- Skal have yderligere viden om materialers egenskaber, tolerancesætning.

- Skal have yderligere viden om dimensionering
- Skal have viden om simple dynamisk påvirkede konstruktioner.

Færdigheder

- Skal kunne anvende skitseringsteknikker og modeller til formidling og idegenerering.
- Skal kunne anvende kreative metoder til idegenerering.
- Skal kunne formidle tekniske løsninger på dansk og engelsk til samarbejdspartnere og brugere.
- Skal kunne anvende økonomiske vurderinger med henblik på at optimere produktet.
- Skal kunne anvende 3D-programmer til modellering, 2D-tegninger og præsentation.
- Skal kunne anvende et brugerperspektiv på produktudviklingsprocessen.
- Skal kunne identificere, analysere og løse problemer, der opstår omkring produkter.
- Skal kunne vurdere forskellige produktionsteknologiers betydning for produktet.
- Skal kunne vurdere et produkt med henblik på dimensionering.
- Skal kunne udarbejde og vurdere de parametre der indgår i kravspecifikationerne til produktet.
- Skal kunne udarbejde teknisk dokumentation.
- Skal kunne vælge materialer ud fra kravspecifikationerne.

Kompetencer

- Skal kunne håndtere og strukturere produktudviklingsprocessen i et forretningsmæssigt perspektiv.
- Skal kunne anlægge et bæredygtighedsperspektiv i produktudviklingsprocessen.
- Skal kunne håndtere udviklingen af produkter i samarbejde med andre fagområder.
- Kan samarbejde med og inddrage mennesker med forskellige kulturelle baggrunde i relation til produktudvikling.
- Skal inden for erhvervsområdet kunne tilegne sig viden, der knytter sig til tekniske problemstillinger, konstruktionsprincipper og til udviklingen eller forbedringer af fysiske produkter.

ECTS omfang

10 ECTS

Antal prøver og tidsmæssig placering

Valgfagsprøven er udarbejdelse af et projekt, der skal forsvares mundtligt ultimo 3. semester.

Forudsætninger for at gå til prøven, herunder deltagelsespligt:

- Der er deltagelsespligt jf. afsnit 10.1 knyttet til prøven.
- Det skriftlige projekt, som udgør såvel bedømmelses- som eksaminations-/prøvegrundlag, skal
  - opfylde formkravene, jf. nedenfor og
  - være afleveret rettidigt, jf. eksamensplanen, som findes på Moodle.

Ikke opfyldelse af blot én eller flere deltagelsespligter eller ikke korrekt aflevering af det skriftlige projekt, som udgør den skriftlige del af prøven betyder, at den studerende ikke kan deltage i prøven, og der er brugt et prøveforsøg.

Prøvens tilrettelæggelse

Der afleveres en rapport over valgfagsprojektet. Da rapporten indgår i bedømmelsesgrundlaget, skal det ved gruppeprojekt være klart defineret, hvilke elementer af det skriftlige projekt den enkelte studerende har udarbejdet.

Prøven skal dokumentere, at den studerende har opnået valgfagets læringsmål.

Formkrav til den skriftlige projektrapport

Formkrav til valgfag eksamensprojekt (minimum):

- Titelblad
- Synopsis
- Forord
- Indholdsfortegnelse
- Indledning med problemformulering, evt. afgrænsning og metode
- Analyser
- Vurderinger
- Løsningsforslag
- Konklusioner
- Tegningsliste
- Litteraturliste
- Bilag

Opgaven må maksimalt fylde 30 normalsider, hvis det er et individuelt projekt. Hvis gruppeprojekt tillægges der 5 normalsider ekstra pr. yderligere gruppemedlem. En normalside er på 2400 tegn inkl. mellemrum, fodnoter, forside, indholdsfortegnelse, litteraturliste, tegninger ekskl. bilag. Bilag er uden for bedømmelse og afleveres i særskilt PDF-dokument.

Nærmere oplysninger om tid og sted for projektet samt aflevering og eksamen er at finde på Moodle.

Ikke korrekt aflevering af projektet, som udgør den skriftlige del af prøven betyder, at den studerende ikke kan deltage i prøven og der er brugt et prøveforsøg.

Bedømmelseskriterier

Bedømmelseskriterier for prøven er identiske med læringsmålene for valgfaget.

Der gives karakter efter 7-trinsskalaen. Projekt og den mundtlige del vægtes ligeligt. Bestås prøven ikke, skal projektet genbearbejdes, og der gennemføres en ny mundtlig prøve.

Eksaminationstiden er 30 minutter og fordeles på følgende måde: Eksaminanden har maks. 10 minutter til sin fremlæggelse, eksaminator og censor har til sammen maks. 15 minutter til spørgsmål. Der afsættes 5 minutter til votering.

Projektet kan være udført individuelt eller i gruppe.

Prøvens sprog

Dansk for produktionsteknologuddannelsen.

3.2.2 Produktions- og procesoptimering

Formål:

At den færdiguddannede har tilegnet sig yderligere kompetencer til at varetage opgaver på tværs af virksomhedens værdi-kæder og foretage optimering af virksomhedens produktions- og procesapparat.

Læringsmål

Viden

- Skal have yderligere viden om virksomheders forretningsmæssige grundlag fra ide til produkt.
- Skal have en viden om forretningsmæssig forståelse af processer i virksomheder.
- Skal kunne forstå samspillet inden for den interne logistik i virksomheder.
- Skal have viden om forsyningskædestrukturen.
- Skal kunne forstå optimeringsbegreberne i virksomheders forsyningskæde.
- Skal kunne forstå virksomheders produktionsmæssige og procesmæssige forhold.
- Skal have viden om materialer, teknik, kvalitet, økonomi, organisation og miljø.

Færdigheder

- Skal kunne vurdere problemer der måtte opstå omkring virksomheders forsyningskæder og opstille løsningsmuligheder herfor.
- Skal kunne vurdere økonomien og miljøhensyn i produktions- og procesoptimeringerne.
- Skal kunne anvende metoder til produktions- og procesoptimering.
- Skal kunne anvende kvalitetsteknik og måleteknik til produktions- og procesoptimering.
- Skal kunne formidle praksisnære problemstillinger og løsningsforslag i virksomheder.

Kompetencer

- Skal kunne udføre produktions- og procesoptimeringer i virksomheder.
- Skal kunne deltage i logistikopgaver i virksomheder.
- Skal kunne håndtere ledende og koordinerende opgaver inden for produktions- og procesoptimering.
- Skal kunne deltage i et fagligt/tværfagligt samarbejde på alle niveauer i virksomheder.
- Skal kunne tilegne sig nye færdigheder og ny viden i relation til produktions- og procesoptimering.

ECTS omfang

10 ECTS.

Antal prøver og tidsmæssig placering

Valgfagsprøven er udarbejdelse af et projekt, der skal forsvares mundtligt ultimo 3. semester.

Eksamensforudsætninger

- Der er deltagelsespligter jf. afsnit 10.1 knyttet til prøven.

Ikke opfyldelse af blot én eller flere deltagelsespligter betyder, at den studerende ikke kan deltage i prøven, og der er brugt et prøvforsøg.

Der afleveres en rapport over valgfagsprojektet. Da rapporten indgår i bedømmelsesgrundlaget, skal det ved gruppeprojekt være klart defineret, hvilke elementer af det skriftlige projekt den enkelte studerende har udarbejdet.

Prøven skal dokumentere, at den studerende har opnået valgfagets læringsmål.

Formkrav til den skriftlige projektrapport

Formkrav til valgfag eksamensprojekt (minimum):

- Titelblad
- Synopsis
- Forord
- Indholdsfortegnelse
- Indledning med problemformulering, evt. afgrænsning og metode
- Analyser
- Vurderinger
- Løsningsforslag
- Konklusioner
- Tegningsliste
- Litteraturliste
- Bilag

Opgaven må maksimalt fylde 30 normalsider, hvis det er et individuelt projekt. Hvis gruppeprojekt tillægges der 5 normalsider ekstra pr. yderligere gruppemedlem. En normalside er på 2400 tegn inkl. mellemrum, fodnoter, forside, indholdsfortegnelse, litteraturliste, tegninger ekskl. bilag. Bilag er uden for bedømmelse og afleveres i særskilt PDF-dokument.

Nærmere oplysninger om tid og sted for projektet samt aflevering og eksamen er at finde på Moodle. Ikke korrekt aflevering af projektet, som udgør den skriftlige del af prøven betyder, at den studerende ikke kan deltage i prøven og der er brugt et prøveforsøg.

Bedømmelseskriterier

Bedømmelseskriterier for prøven er identiske med læringsmålene for valgfaget.

Der gives karakter efter 7-trinsskalaen. Projekt og den mundtlige del vægtes ligeligt. Bestås prøven ikke, skal projektet genbearbejdes, og der gennemføres en ny mundtlig prøve.

Eksaminationstiden er 30 minutter og fordeles på følgende måde: Eksaminanden har maks. 10 minutter til sin fremlæggelse, eksaminator og censor har til sammen maks. 15 minutter til spørgsmål. Der afsættes 5 minutter til votering.

Projektet kan være udført individuelt eller i gruppe.

Prøvens sprog

Dansk for produktionsteknologuddannelsen.

4. Praktik

Krav og forventninger til praktikkens gennemførelse

I praktikken arbejder den studerende med fagligt relevante problemstillinger inden for uddannelsens kerneområder og opnår kendskab til relevante erhvervsfunktioner. Den studerende er under praktikken knyttet til en eller flere virksomheder. Praktikforløbet kan tilrettelægges fleksibelt og differentieret og kan danne grundlag for den studerendes afsluttede eksamensprojekt.

Med udgangspunkt i læringsmål for praktikken, jf. fællesdel af studieordningen, fastlægger den studerende og vejlederen/kontaktperson i fællesskab konkrete mål for den studerendes praktikperiode. Dette er efterfølgende retningsgivende for tilrettelæggelse af den studerendes arbejde i praktikperioden.

Dette er efterfølgende retningsgivende for tilrettelæggelse af den studerendes arbejde i praktikperioden. For at sikre at praktikkontrakten overholdes, skal den studerende hver uge sende logbog til vejlederen.

Praktikperioden er at sidestille med et fuldtidsjob med de krav til arbejdstid, indsats, engagement og fleksibilitet, som en færdiguddannet må forventes at møde i sit første job.

4.1 Prøven i Praktik

Eksamensforudsætninger

- Praktikrapport, som udgør såvel bedømmelses- som eksaminations-/prøvegrundlag, skal opfylde formkravene, jf. nedenfor og være afleveret rettidigt, jf. eksamensplanen, som findes på Moodle.

Ikke opfyldelse af blot én eller flere eksamensforudsætninger eller korrekt aflevering af praktikrapport, som udgør den skriftlige del af prøven betyder, at den studerende ikke kan deltage i prøven, og der er brugt et prøveforsøg.

Prøvens tilrettelæggelse

Prøven er en intern individuel prøve på baggrund af praktikrapporten og den mundtlige præstation. Der gives en samlet karakter. Praktikprøven bedømmes efter 7-trinsskalaen.

Under prøven fremlægges praktikrapporten mundtligt for eksaminator og en intern censor. Bedømmelseskriterie for prøven er de læringsmål, der er fastsat for praktikken. Eksaminationens varighed er 15 minutter alt inkl., dvs. eksaminandens fremlæggelse er 5 minutter, spørgsmål fra eksaminator og intern censor samt votering udgør 10 minutter.

Prøvens omfang er 15 ECTS.

Praktikken skal bestå for at blive indstillet til det afsluttende eksamensprojekt.

Formkrav til det skriftlige projekt (praktikrapporten).

Der skal afleveres en praktikrapport. Praktikrapporten, som udgør den skriftlige del af prøven skal minimum indeholde:

- Forside med navn, praktikvirksomhed, skole, praktikperiode
- Forord
- Indledning
- Beskrivelse af virksomheden. (Hvad beskæftiger virksomheden sig med, hvor mange ansatte, hvad er deres profession osv.)
- Refleksioner over opnåelse af konkrete læringsmål
- Beskrivelse af konkrete arbejdsopgaver
- Konklusion
- Bilag: Virksomhedsudtalelse og logbog/dagbog praktikkontakt, midtvejsevaluering og slutevaluering.
- Evt. litteraturliste (inkl. alle kilder, der er lavet henvisninger til i projektet)
- Evt. yderligere bilag (inkluder kun bilag, som er centrale for rapporten)

- Praktikanten kan sammen med praktikvirksomheden vælge et emne til afgangsprojektet.

Praktikrapporten må maksimalt fylde 10 normalsider. En normalside er på 2400 tegn inkl. mellemrum, fodnoter, forside, indholdsfortegnelse, litteraturliste, tegninger ekskl. bilag. Litteraturliste og bilag tæller ikke med heri. Bilag er uden for bedømmelse og afleveres i særskilt PDF-dokument.

Ikke opfyldelse af forudsætningerne betyder, at den studerende ikke kan deltage i prøven, og der er brugt et prøvforsøg.

Bedømmelseskriterier

Bedømmelseskriterierne for prøven vil være læringsmålene for Praktik.

Tidsmæssig placering

Aflevering af praktikrapport og praktikprøven placeres efter praktikperiodens udløb. Oplysninger herom vil fremgå i Moodle ca. 14 dage før praktikken afsluttes. Ikke korrekt aflevering af praktikrapporten, som udgør den skriftlige del af prøven betyder, at den studerende ikke kan deltage i prøven og der er brugt et prøvforsøg.

Prøvens sprog

Dansk for produktionsteknologuddannelsen

5. Det afsluttende eksamensprojekt

For krav til det afsluttende eksamens projekt samt læringsmål henvises til fællesdelen af studieordningen for produktionsteknologuddannelsen.

Prøvens omfang er 15 ECTS.

Eksamensforudsætninger

Ikke korrekt aflevering af det skriftlige projekt, som udgør den skriftlige del af prøven, betyder, at den studerende ikke kan deltage i prøven, og der er brugt et prøvforsøg.

Prøven kan først finde sted efter, at afsluttende prøve i praktikken og uddannelsens øvrige prøver er bestået.

Det skriftlige projekt, som udgør såvel bedømmelses- som eksaminations-/prøvegrundlag, skal:

- opfylde formkravene til det afsluttende eksamensprojekt, jf. fællesdelen af studieordningen
- være korrekt afleveret rettidigt, jf. eksamensplanen, som findes på Moodle

Prøven form og tilrettelæggelse

Prøven er en ekstern mundtlig prøve, der bedømmes efter 7-trinsskalaen.

Der gives en samlet karakter efter 7-trinsskalaen. Der gives en samlet karakter dels ud fra en helhedsvurdering af den skriftlige og den mundtlige præstation, samt stave- og formuleringsevnen, der vægtes med max 10 %. (Institutionen kan dispensere)

Projektet gennemføres i gruppe eller individuelt, og der afleveres en rapport. Da rapporten indgår i bedømmelsesgrundlaget, skal det ved gruppeprojekt være klart defineret, hvilke emner af det skriftlige projekt den enkelte studerende har udarbejdet. Det mundtlige forsvar gennemføres individuelt.

Rapporten må maksimalt fylde 35 normalsider inkl. mellemrum ekskl. Bilag, For to studerende der skriver sammen, maks. 45 normalsider, svarende til 108.000 anslag inkl. mellemrum. En normalside er på 2400 tegn inkl. mellemrum, fodnoter, forside, indholdsfortegnelse, litteraturliste, tegninger ekskl. bilag. Bilag er uden for bedømmelse.

Eksaminationstiden er 30 minutter og fordeles på følgende måde: Eksaminanden har maks. 10 minutter til sin fremlæggelse, eksaminator og censor har tilsammen 15 minutter til spørgsmål. Der afsættes 5 minutter til votering.

Prøven skal sammen med prøven efter praktikken og uddannelsens øvrige prøver dokumentere, at uddannelsens mål for læringsudbytte er opnået.

Afslutningsprojektet skal bestås. Bestås prøven ikke, genbearbejdes projektet, og der gennemføres nyt mundtligt forsvar.

Nærmere oplysning om tid, sted og indhold for projektet samt aflevering er at finde på Moodle.

Endvidere skal det afsluttende projekt opfylde følgende formkrav:

- Titelblad
- Synopsis
- Forord
- Indholdsfortegnelse
- Indledning med problemformulering.
- Analyser
- Vurderinger
- Løsningsforslag
- Konklusioner
- Tegningsliste
- Litteraturliste
- Bilag

Bedømmelseskriterier

Bedømmelseskriterierne er læringsmålene for det afsluttende eksamensprojekt, jf. fællesdelen af studieordningen.

Tidsmæssig placering

Prøven placeres ved udgangen af 4. semester. Nærmere oplysning om tid og sted findes på Moodle.

Prøvens sprog

Dansk for produktionsteknologuddannelsen.

6. Fagelementer som kan gennemføres i udlandet

Den studerende kan efter uddannelsens godkendelse af en ansøgt forhåndsmerit gennemføre hvert enkelt fagelement i udlandet.

Ved forhåndsgodkendelse af studieophold i udlandet har den studerende pligt til efter endt studieophold at dokumentere det godkendte studieopholds gennemførte fagelementer. Den studerende skal i forbindelse med forhåndsgodkendelsen give samtykke til, at institutionen efter endt studieophold kan indhente de nødvendige oplysninger.

Ved godkendelse af forhåndsmerit anses fagelementet for gennemført, hvis det er bestået efter reglerne om uddannelsen.

7. Anvendte undervisningsformer

Uddannelsen er semesterinddelt. Hvert semester har egne overordnede kvalifikationsmål til sikring af progression i indlæringen.

Uddannelsesforløbet tilrettelægges med sigte på, at arbejdsformen i sig selv skal være udviklende og fremme de studerendes selvstændighed, samarbejdsevne, kreativitet og evne til at se sammenhænge. Der lægges stor vægt på, at den enkelte studerende vænner sig til at tage en høj grad af medansvar for sin egen læring.

Undervisningen er projektorienteret. Det enkelte emneområde formidles primært gennem et tværfagligt projekt. Den emneundervisning, der gives inden for hvert område er målrettet projektet. Der arbejdes både individuelt og i grupper, og der undervises som forelæsning, klasseundervisning og kursusforløb.

For at sikre et relevant og praksisnært studieindhold inddrages til stadighed cases og procesbeskrivelser fra erhvervslivet.

I undervisningen anvendes egen computer som opslagsværk, ved løsning af opgaver i undervisningen og til hjemmearbejde. Computeren opkobles til internet via institutionens trådløse netværk.

8. Merit lokale fagelementer, herunder valgfag

Beståede lokale fagelementer erstatter de tilsvarende fagelementer ved andre uddannelsesinstitutioner, som udbyder denne uddannelse såvel som ved andre uddannelser.

Der søges om forhåndsmerit, hvis der ønskes merit for fagelementer, som ikke udbydes af uddannelsen.

9. Fremmedsprog

Alle prøver aflægges på forståeligt dansk. Mindre dele af rapporter og opgaver skal evt. afleveres på engelsk. Uddannelsen gennemføres primært på dansk, men der kan forekomme undervisningsmateriale på engelsk og tysk. Der vil også forekomme brug af internet, og den studerende skal derfor kunne engelsk på et niveau, så søgning på internet kan gennemføres uden problemer.

Der kræves ikke yderligere kendskab til fremmedsprog, udover hvad adgangs bekendtgørelsen angiver.

9.1 Eksamenssprog

Prøverne skal aflægges på forståeligt dansk.

Studerende med andet modersmål end dansk kan søge om dispensation fra kravet om, at stave- og formuleringsevne indgår i bedømmelsen af det afsluttede eksamensprojekt, samt de prøver, hvor det af denne studieordning fremgår, at de nævnte evner indgår i bedømmelsen. Ansøgningen sendes til uddannelseschefen senest 4 uger før prøvens afvikling.

10. Kriterier for vurdering af studieaktivitet og deltagelsespligt

For at den studerende betragtes som studieaktiv, skal den studerende deltage aktivt i undervisningen og overholde de obligatoriske forpligtelser.

10.1 Definitionen af at være studieaktiv og eventuel deltagelsespligt

Manglende overholdelse af studieaktivitetskravet kan medføre udskrivning af studiet. Studieaktivitet er defineret således, at den studerende:

- har maksimalt 20 % fravær (der foretages løbende vurderinger). For hver fraværsdag med undervisning SKAL den studerende skrive til dagens undervisere og klassekoordinator, med årsag til fravær fx syg.
- har deltaget i semesterets evalueringer
- har bestået semestrets prøver
- har opfyldt sin pligt til at deltage i enhver form for aktivitet, som indgår som en del af uddannelsen, herunder i gruppearbejder, fællesprojekter, fjernundervisning, mv. som det fremgår af beskrivelsen af deltagelsespligter og afleveringer under beskrivelsen af prøverne
- har afleveret, som det fremgår af studieordningen, de opgaver, rapporter, (lærings)portfolier mv., som er forudsætningskrav for deltagelse i prøverne med et redeligt indhold, herunder ikke har afleveret materiale, som andre har ophavsret til
- er mødt til aktiviteter med mødepligt, som det fremgår af studieordningen
- Den studerende har pligt til dagligt at læse mails og i øvrigt holde sig ajour om informationer fra skolen.

Efter første ugers fravær på et semester vil den studerende modtage første advarsel fra Klassekoordinatoren. Den studerende vil blive afkrævet en forklaring.

Efter anden uges fravær på et semester vil den studerende modtage anden advarsel fra Klassekoordinatoren. Den studerende vil blive afkrævet en forklaring og en efterfølgende vurdering af sine muligheder for at gennemføre studiet.

Hvis den studerende overstiger 2,5 ugers fravær, indkaldes vedkommende til en samtale med Uddannelseschefen, og konsekvensen kan blive at man erklæres studieinaktiv, hvilket kan betyde at SU bliver inddraget og den studerende ikke får lov til at gå til eksamen.

Regler om de prøver, som den studerende, i henhold til eksamensbekendtgørelsen, skal have deltaget i inden udgangen af 2. semester og bestået inden udgangen af 2. semester, og hvor der i bekendtgørelsen for denne uddannelse er fastsat tidsfrister for gennemførelse af uddannelsen, gælder uafhængigt af reglerne ovenfor.

10.2 Konsekvenserne ved manglende studieaktivitet

Hvis ét eller flere af kriterierne i definitionen af studieaktivitet ikke overholdes, kan det føre til ophør af SU.

Ved manglende overholdelse af ét eller flere kriterier kan dette medføre udskrivning af studiet jf. afsnit 10.3.

Perioder, hvor den studerende ikke har været studieaktiv på grund af orlov, barsel, adoption, dokumenteret sygdom eller værnepligt, medtælles ikke. Den studerende skal på forlangende for egen regning fremskaffe dokumentation for disse forhold.

Uddannelsen kan dispensere fra disse bestemmelser, hvis der foreligger usædvanlige forhold. Dispensationsansøgningen sendes til uddannelseschefen.

10.3 Udskrivning af studiet

Indskrivningen kan bringes til ophør for studerende, der ikke har overholdt kravene til studieaktivitet i studieordningen. Der kan dispenseres fra dette, hvis der foreligger usædvanlige forhold. Dispensationsansøgningen sendes til uddannelseschefen.

Forinden indskrivning bringes til ophør, adviseres den enkelte studerende skriftligt herom. Den studerende gøres i den forbindelse opmærksom på reglerne ovenfor. I brevet til den studerende skal det fremgå, at vedkommende har 14 dage til at indsende dokumentation for, at perioder med manglende studieaktivitet ved uddannelsen ikke skal medtælle samt en frist for ansøgning om dispensation.

Hvis den studerende ikke har reageret inden for den fastsatte frist, udskrives vedkommende.

Hvis den studerende anmoder om, at indskrivningen ikke bringes til ophør, har anmodningen opsættende virkning, indtil sagen er afgjort af uddannelseschefen.

Den studerende kan klage til uddannelseschefen over den trufne afgørelse senest 2 uger efter modtagelsen af afgørelsen. Klagen har opsættende virkning. Hvis uddannelseschefen fastholder afgørelsen, kan den studerende klage til Ministeriet inden for 2 uger efter modtagelse af afgørelsen for så vidt angår retlige spørgsmål.

11. Syge- og omprøver

11.1 Sygeprøve

En studerende, der har været forhindret i at gennemføre en prøve på grund af dokumenteret sygdom eller af anden uforudseelig grund, får mulighed for at aflægge (syge)prøven snarest muligt. Er det en prøve, der er placeret i uddannelsens sidste eksamenstermin, får den studerende mulighed for at aflægge prøven i samme eksamenstermin eller i umiddelbar forlængelse heraf.

Sygeprøven kan være identisk med næste ordinære prøve. Den studerende skal selv orientere sig om, hvornår (syge)prøven afvikles.

Orientering om tid og sted for sygeprøver findes på Moodle.

Sygdom skal dokumenteres ved lægeerklæring. Institutionen skal senest have modtaget lægeerklæring tre hverdage efter prøvens afholdelse. Studerende, der bliver akut syge under en prøves afvikling, skal dokumentere, at vedkommende har været syg på den pågældende dag. Dokumenteres sygdom ikke efter ovenstående regler, har den studerende brugt et prøveforsøg. Den studerende skal selv afholde udgiften til lægeerklæring.

11.2 Omprøve

Ved ikke bestået prøve eller ikke fremmøde ved prøve er den studerende automatisk tilmeldt omprøve, så længe der resterer prøveforsøg. Den studerende kan være tilmeldt 3 gange til den samme prøve. Omprøven kan være identisk med næste ordinære prøve.

Den studerende skal selv orientere sig om, hvornår omprøve afholdes. Orientering om tid og sted for omprøver findes på Moodle.

Uddannelsen kan dispensere fra den fortsatte tilmelding, når det er begrundet i usædvanlige forhold, herunder dokumenteret handicap.

12. Hjælpemidler

Der må anvendes elektroniske hjælpemidler som opslagsbog ved alle prøver. De elektroniske hjælpemidler må dog ikke være koblet op til internettet ved skriftlige prøver. Hvis en studerende forsøger at foretage opkobling til internet, vil eksaminanden blive bortvist fra eksamen.

Der må til alle prøver anvendes alle hjælpemidler i form af noter og bøger.

Yderligere regler for indskrænkning af brug af hjælpemidler, vil fremgå af beskrivelsen af den enkelte prøve.

13. Særlige prøvevilkår

Studerende kan, hvor det er begrundet i fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, søge om særlige prøvevilkår. Ansøgningen skal indgives til uddannelseschefen/-leder senest 4 uger før prøven afvikles. Der kan dispenseres fra ansøgningsfristen ved pludselig opståede helbredsmæssige problemer. Ansøgningen skal ledsages af en lægeattest, udtalelse fra fx tale-, høre-, ordblinde- eller blindeinstitut eller anden dokumentation for helbredsmæssige forhold eller relevant specifik funktionsnedsættelse.

14. Eksamenssnyd

Under eksamen/prøve skal den studerende optræde hensynsfuldt, herunder efterleve de anvisninger, som gives af eksamenstilsynet, eksaminator og censor.

Det betegnes som eksamenssnyd, når den studerende:

- plagierer jf. afsnit 14.1,
- forfalsker,
- fortier eller vildleder om egen indsats eller resultater,
- indgår i ikke-tilladt samarbejde,
- modtager eller forsøger at modtage hjælp under eksamen eller prøve, eller hjælper andre, når der ikke er tale om gruppeprøve,
- benytter ikke-tilladte hjælpemidler,
- uretmæssigt har opnået forudgående kendskab til eksamensopgaven,
- afgiver uretmæssige fremmødeoplysninger, eller
- forsøger at omgå, deaktivere eller på anden måde hindre hensigten med EASV's anvendelse af overvågningsprogrammer.

En eksaminand skal ved aflevering af en skriftlig besvarelse med sin underskrift bekræfte, at opgaven er udfærdiget uden uretmæssig hjælp.

14.1 Brug af egne og andres arbejde - plagiat

Eksamenssnyd ved plagiering omfatter tilfælde, hvor en skriftlig opgave helt eller delvist fremtræder som produceret af eksaminanden eller eksaminanderne selv, selv om opgaven:

1. omfatter identisk eller næsten identisk gengivelse af andres formuleringer eller værker, uden at det gengivne er markeret med anførselstegn, kursivering, indrykning eller anden tydelig markering med angivelse af kilden, jf. institutionens krav til skriftlige arbejder på Moodle
2. omfatter større passager med et ordvalg, der ligger så tæt på et andet værk eller lignendes formuleringer m.v., at man ved sammenligning kan se, at passagerne ikke kunne være skrevet uden anvendelse af det andet værk
3. omfatter brug af andres ord eller idéer, uden at disse andre er krediteret på behørig vis
4. genbruger tekst og/eller centrale idéer fra egne tidligere bedømte arbejder uden iagttagelse af bestemmelserne i punkt. 1 og 3.

14.2 Disciplinære foranstaltninger

I tilfælde af eksamenssnyd eller hvis en eksaminand udviser forstyrrende adfærd under en prøve kan uddannelseschefen, den som uddannelseschefen bemyndiger hertil, eller bedømmerne i enighed bortvise eksaminanden fra prøven, mens den stadig pågår. I sådanne tilfælde vurderes berettigelsen af bortvisningen i forbindelse med den efterfølgende afgørelse. I mindre alvorlige tilfælde af forstyrrende adfærd gives først en advarsel.

Processen ved afklaring af eksamenssnyd, herunder plagiering

Udsættelse af prøven

Vedrører indberetningen af eksamenssnyd plagiering i en skriftlig opgave, som er bedømmelsesgrundlag ved en senere mundtlig prøve, udsætter uddannelseschefen prøven, hvis det ikke er muligt at afklare forholdet inden den fastsatte prøvedato.

Indberetningens form og indhold

Indberetningen skal ske uden unødigt forsinkelse. Med indberetningen skal følge en skriftlig fremstilling af sagen, der omfatter oplysninger, der kan identificere de indberettede personer, samt en kort redegørelse og den foreliggende dokumentation for forholdet. Er der tale om gentagelsestilfælde for én eller flere af de indberettede personer, skal dette oplyses.

Ved indberetning af plagiering skal de plagierede dele markeres med tydelig henvisning til de kilder, der er plagieret fra. Den plagierede tekst skal ligeledes markeres i kildeteksten.

Inddragelse af eksaminanden – partshøring

Uddannelseschefen afgør, om høringen af den studerende skal ske mundtligt, skriftligt eller en kombination heraf.

Ved den mundtlige partshøring indkaldes eksaminanden til en samtale til nærmere belysning af sagsforholdet med henblik på at præsentere vedkommende for dokumentationen for formodningen af eksamenssnyd og for at høre den eksaminandens opfattelse. Eksaminanden har ret til at møde med en ledsager.

Ved den skriftlige partshøring fremsendes dokumentationen for formodningen af eksamenssnyd med henblik på at anmode om den studerendes skriftlige opfattelse.

Sanktioner ved eksamenssnyd og forstyrrende adfærd under prøven

Hvis uddannelseschefen efter belysning af sagsforholdet får bekræftet formodningen om eksamenssnyd, får den studerende ikke bedømt sin besvarelse og bliver noteret for et brugt prøveforsøg.

Den studerende kan desuden få en skriftlig advarsel. Under skærpende omstændigheder eller i gentagelsestilfælde kan institutionen endvidere beslutte, at den studerende bliver midlertidigt eller permanent bortvist fra institutionen.

Eksaminanden kan ikke deltage i syge-/omprøve, men kan først deltage i prøven ved uddannelsens næstkommende ordinære udbud af prøven. Den studerende kan ikke deltage i undervisning eller prøver i perioden, hvor bortvisningen gælder.

Klage

Afgørelse om at have brugt et eksamensforsøg og bortvisning på grund af eksamenssnyd er endelig og kan ikke indbringes for en højere administrativ myndighed.

Klage over retlige spørgsmål (fx inhabilitet, høring, klagevejledning, om eksamensbekendtgørelsen er fortolket korrekt m.v.) kan indbringes for Uddannelses- og Forskningsstyrelsen. Klagen indgives til Institutionen og stiles til uddannelseschefen, der afgiver en udtalelse, som klageren skal have lejlighed til at kommentere inden for en frist på normalt en uge. Institutionen sender klagen, udtalelsen og klagerens eventuelle kommentarer til Uddannelses- og Forskningsstyrelsen. Klagefristen til institutionen er 2 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt klageren.

15. Klager over prøver og anke af afgørelser

15.1 Klager over prøver

Det anbefales, at eksaminanden søger vejledning hos studievejleder i forbindelse med klageprocedure og udarbejdelse af klage.

Reglerne om klager over eksamen fremgår af bekendtgørelse om prøver i erhvervsrettede videregående uddannelser (Eksamensbekendtgørelsen).

I bekendtgørelsen skelnes mellem klager over:

1. eksaminationsgrundlaget mv., prøveforløbet og/eller bedømmelsen samt
2. klager over retlige forhold.

De to former for klage behandles forskelligt.

15.1.1 Klage over eksaminationsgrundlaget

En eksaminand, eller en gruppe af eksaminander, kan indsende en skriftlig klage inden for en frist af 2 uger efter, at bedømmelsen af prøven er bekendtgjort på sædvanlig måde over:

- a) prøvegrundlaget, herunder prøvespørgsmål, opgaver og lignende, samt dets forhold til uddannelsens mål og krav
- b) prøveforløbet
- c) bedømmelsen

Klagen kan vedrøre alle prøver, herunder skriftlige, mundtlige samt kombinationer heraf samt praktiske.

Klagen sendes til uddannelseschefen.

Klagen forelægges straks for de oprindelige bedømmere, dvs. eksaminator og censor ved den pågældende prøve. Udtalelsen fra bedømmerne skal kunne danne grundlag for institutionens afgørelse vedrørende faglige spørgsmål. Institutionen fastsætter normalt en frist på 2 uger for afgivelse af udtalelserne, juli måned indgår dog ikke.

Umiddelbart efter at bedømmernes udtalelse foreligger, får klageren lejlighed til at kommentere udtalelserne inden for en frist af normalt en uge.

Afgørelsen træffes af institutionen på grundlag af bedømmernes faglige udtalelse og klagerens eventuelle kommentarer til udtalelsen.

Afgørelse skal være skriftlig og begrundet, og kan gå ud på:

1. tilbud om en ny bedømmelse (ombedømmelse) – dog kun ved skriftlige prøver
2. tilbud om en ny eksamen (omprøve)
3. at den studerende ikke får ikke medhold i klagen

4. en kombination af 1-3, hvis eksamen omfatter en skriftlig opgavebesvarelse med mundtligt forsvar

Beslattes det, at der skal gives tilbud om en ombedømmelse eller omprøve, udpeger uddannelseschefen nye bedømmere. Ombedømmelse kan alene tilbydes i skriftlige prøver, hvor der foreligger materiale til bedømmelse, da nye bedømmere ikke kan (om)bedømme en allerede afholdt mundtlig prøve, og da de oprindelige bedømmers notater er personlige og ikke udleveres.

Går afgørelsen ud på tilbud om ombedømmelse eller omprøve, skal klageren informeres om, at ombedømmelse eller omprøve kan resultere i lavere karakter. Den studerende skal, inden for en frist af 2 uger efter at afgørelsen er afgivet, acceptere tilbuddet. Der er ikke mulighed for at fortryde sin accept. Hvis den studerende ikke accepterer inden for fristen gennemføres ombedømmelse eller omprøve ikke.

Ombedømmelse eller omprøve skal finde sted snarest muligt. Hvis beviset for uddannelsens færdiggørelse er udstedt, skal det inddrages indtil bedømmelsen foreligger endeligt, hvorefter et nyt bevis udstedes.

Ved ombedømmelse skal bedømmerne have forelagt sagens akter: Opgaven, besvarelsen, klagen, de oprindelige bedømmers udtalelser med klagers bemærkninger hertil samt institutionens afgørelser.

Bedømmerne meddeler institutionen resultatet af ombedømmelsen vedlagt en skriftlig begrundelse og bedømmelsen. Omprøve og ombedømmelse kan resultere i lavere karakter.

Hvis det beslutes at foretage en ny bedømmelse eller give tilbud om omprøve, gælder beslutningen alle de eksaminander, hvis prøven lider af samme mangel, som den der klages over.

Klagen skal sendes til uddannelseschefen senest 2 uger (14 kalenderdage) efter, bedømmelsen ved den pågældende prøve er meddelt. Hvis udløbet af fristen falder på en helligdag, er det den første hverdag derefter, som er fristudløbsdagen.

Der kan dispenseres fra fristen, hvis der foreligger usædvanlige forhold.

Anke

Klageren kan indbringe institutionens afgørelse vedrørende faglige spørgsmål for et ankenævn. Ankenævns virksomhed er omfattet af forvaltningsloven, herunder om inhabilitet og tavshedspligt.

Anken sendes til uddannelseschefen.

Fristen for at anke er to uger efter eksaminanden er gjort bekendt med afgørelsen. De samme krav som ovenfor nævnt under klage (skriftlighed, begrundelse osv.) gælder også ved anke.

Ankenævnet består af to beskikkede censorer, der udpeges af censorformanden, en eksamensberettiget lærer og en studerende inden for fagområdet (uddannelsen), som begge udpeges af uddannelseschefen. Ankenævnet træffer afgørelse på grundlag af det materiale, som lå til grund for institutionens afgørelse og eksaminandens begrundede anke.

Ankenævnet behandler anken, og afgørelsen kan gå ud på:

1. tilbud om ny bedømmelse ved nye bedømmere, dog kun ved skriftlige prøver

2. tilbud om ny prøve (omprøve) ved nye bedømmere eller
3. at den studerende ikke får medhold i anken

Går afgørelsen ud på tilbud om ombedømmelse eller omprøve, skal klageren informeres om, at ombedømmelse eller omprøve kan resultere i lavere karakter. Den studerende skal, indenfor en frist af 2 uger efter at afgørelsen er afgivet, acceptere tilbuddet. Der er ikke mulighed for at fortryde sin accept.

Hvis den studerende ikke accepterer inden for fristen gennemføres ombedømmelse eller omprøve ikke.

Ombedømmelse eller omprøve skal finde sted snarest muligt.

Ved ombedømmelse skal bedømmerne have forelagt sagens akter: Opgaven, besvarelsen, klagen, de oprindelige bedømmeres udtalelser med klagers bemærkninger hertil samt institutionens afgørelser.

Ankenævnet skal have truffet afgørelse senest 2 måneder ved vintereksamen – ved sommereksamen 3 måneder – efter at anken er indgivet.

Ankenævnets afgørelse er endelig, hvilket betyder, at sagen ikke kan indbringes for højere administrativ myndighed, for så vidt angår den faglige del af klagen.

15.1.2 Klage over retlige forhold

Klage over retlige spørgsmål i afgørelser, der er truffet af bedømmerne i forbindelse med ombedømmelse eller omprøve eller ankenævnets afgørelse kan indbringes for Erhvervsakademi SydVest inden for en frist af 2 uger fra den dag afgørelsen er meddelt klageren.

Klage over retlige spørgsmål i afgørelser, der er truffet af institutionen efter reglerne i bekendtgørelse om prøver i erhvervsrettede videregående uddannelser (eksamensbekendtgørelsen) (fx inhabilitet, høring, om gældende bekendtgørelse er fortolket korrekt mv.) kan indgives til institutionen, der afgiver en udtalelse, som klageren skal have mulighed for at kommentere inden for en frist på normalt en uge. Institutionen sender klagen, udtalelsen og klagerens eventuelle kommentarer til Uddannelses- og Forskningsstyrelsen. Institutionen sender klagen, udtalelsen og klagerens eventuelle kommentarer til styrelsen. Fristen for indgivelse af klage til institutionen er 2 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt klageren.

16. Fejl eller mangler i forbindelse med eksamen/prøve

Hvis der bliver gjort opmærksom på fejl og mangler i forbindelse med en eksamen/prøve, træffer uddannelseschefen afgørelse om, hvordan fejlen eller manglen kan afhjælpes.

Ved fejl eller mangler af særlig alvorlig karakter, eller hvor det må anses at være den mest korrekte måde at afhjælpes fejlen på, kan uddannelseschefen annullere den pågældende eksamen/prøve og foranstalte en omprøve. Ved en annulleret prøve/eksamen bortfalder bedømmelsen.

Ved andre væsentlige fejl eller mangler kan der gives tilbud om en ekstraordinær eksamen. Tilbuddet gives til alle berørte studerende. Den studerende kan vælge at beholde sin oprindelige bedømmelse, selvom vedkommende har deltaget i den ekstraordinære eksamen.

17. Dispensation

Institutionen kan dispensere fra reglerne i denne institutionsdel af studieordningen, når det findes begrundet i usædvanlige forhold. Institutionerne samarbejder om en ensartet dispensationspraksis.

18. Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

Denne institutionelle del af studieordningen træder i kraft den 15.08.2022 og har virkning for alle studerende, som påbegynder uddannelsen fra 15.08.2022 og senere.

Studerende indskrevet på uddannelsen før 15.08.2022 færdiggør deres uddannelse ved den studieordning, der var gældende på starttidspunktet, medmindre andet er beskrevet på Moodle. Efter endt orlov eller barsel genoptages studiet undtagelsesvis på den daværende gældende studieordning.

ERHVERVS
AKADEMI
SYDVEST